

ಇವೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂಗು ಬಂದರೆ ಏನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನೂ ಸರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರೀ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತುಮಕೂರಿನ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಏನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(iii) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳ ನೌಕರರ ಮುಷ್ಕರ

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳು ಬಂದ್ ಆಗಿದ್ದು ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳ ನೌಕರರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮನವಿಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರದಿದ್ದರೆ ಸರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ.

ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಬಂದ್‌ನಿಂದ ಚಿತ್ರಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರ ಬಂಧು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ನೌಕರರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರ ಮನವೊಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈವರೆಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೀವರಾಜ ಅಳ್ಳಿ (ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಚಲನಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಮುಷ್ಕರದಿಂದಾಗಿ ಸರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇವೊತ್ತು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಸಹ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಒಂದು ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಸಹ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಮಾಲೀಕರು ಬರಲಿಲ್ಲ, ನೌಕರರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತೋ ಏನೋ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಧಾರ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

IV ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೫ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು :

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ನಾಯ್ಕ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಡತನವಿರುವುದರಿಂದಲೋ, ಅಥವಾ ಅವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಲೋ ಈ ಹಸುಗೂಸುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೇದಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕಂಕಿತುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅಪರಾಧವಾಗಬಹುದು. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ೧೫ ತಾಸುಗಳವರೆಗೆ ಎಡಬಿಡದೆ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು

ಹೋಟೆಲ್ ಹಿಂಬದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಕೊಳಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಇಡುವುದರಿಂದ, ನಾನಾ ತರಹ ಚರ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಲಸು ದುರ್ವಾಸನೆಯ ಹವೆಯನ್ನು ಅವರು ಉಸಿರಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಪ್ರಸಕ್ತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವಾರು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಲೀಕರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲದೇ ಬಲಾಢ್ಯರಾದ ಉಳಿದ ಸಹ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದಲೂ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಬದುಕು ತ್ರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಜಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಗೋಳನ್ನು ಅಸುಭವಿಸುತ್ತಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸುಸಾರ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ೧೫ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದವರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ದುಡಿಸಬಾರದೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಕೆಲವೆಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮೂಲು ಆಗಿರುವುದರಿಂದಲೋ ಕಾನೂನಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೫ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗೆ ದುಡಿಯುವ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

ಕೂಡಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪ ವಸ್ತೆ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಡೆ ಅತಿ ಶೀಘ್ರ ಗಮನ ಪರಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ಕಾರ್ಮಿಕ ವಂಶಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಲೀಕರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪಾವಪ್ಪ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

V ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆ.—

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮ ವಸಂತ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ.

ಅ) ವಿರಾಜಪೇಟೆ.— ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಬಿರುವಾಣಿ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಬಿಳಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಪುರಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯರು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಂತ ವೈದ್ಯರು ಇಲ್ಲ.

ಆ) ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ಭಾಗಮಂಡಲ, ಮಾದಾಪುರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯರಲ್ಲ. ಸಾವರಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಇ) ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬೆಬ್ಬಾಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಸಂಠಿಕೊಪ್ಪದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯರು ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ವೈದ್ಯರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂಜೂರಾದ ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧೫ ವೈದ್ಯರ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದ್ದು ತಕ್ಷಣ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಪುರಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆವೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧಾಪುರಕ್ಕೆ ಆ ವೈದ್ಯರು ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಕಾಲೇಜು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ